

TÁROGATÓ.

Vegyes tartalmu lap,

a gazdasági egyesület, vidéki- és városi nőegylet, s a Szamos-Tisza hát közlönye.

<p>Megjelenik: Hetenkint egyszer szombaton reggel.</p> <p>Szerkesztői iroda: Várutca 55-ik szám első emelet.</p> <p>Kiadó-hivatal hová a hirdetések és előfizetési pénzek utasítandók: templom-utca 548 sz.</p>	<p>Előfizetési feltételek: Helyben egészévre 4 ft. félévre 2 ft. negyedévre 1 ft. Vidékre postán, egészévre 4 ft. 50 kr., félévre 2 ft. 25 kr., negyedévre 1 ft. 13 kr. Egyes szám ára: 10 ujkr.</p> <p>Zombori Gedő felelős szerkesztő.</p>	<p>Hirdetések ára: három hasábos petítor egyszeri hirdetésen csak 4 kr. kétszerinél 3 kr. háromszorinál 2 kr. Bélyegdíj minden beigtatásért 30 kr. A nyilttérben a háromhasábos petítor beigtatási díja 20 kr.</p> <p>Kiadó Kovács Márton.</p>
--	--	--

FELHIVÁS.

A „Kölcsey szobor”-ra kibocsátott iverkezelését alul irt vállalván el, azon tisztelt honfiakat és honleányokat, kik nemzeti kegyeletünk e nyilttéréhez, buzgalommal és hősi bátorsággal járulni, iverket elfogadni, s egyben táradozni sziveskedtek, valamint azokat is kiknél iverke aláírás nélkül vesztgelnek — tisztelettel felkérem, hogy iverket e hó végéig hozzám Szatmárra beküldeni sziveskedjenek, hogy a szobor-bizottmány magát tájékozhasssa kelölleg tovább intézkedhessék,

tisztelettel
Gyene Károly.

Az avasi tagosítás tárgyában f. évi mart. 10-én BIRTOKOSÁGI GYÜLESEN tett nyilatkozata id. Mátyás Péternek*)

Méltóságos s Tekintetes közbirtokosági gyűlés!

Legkorosabb birtokos társának engedje meg a mélyen tisztelt gyűlés, némely hosszusz tapasztalásból gyiltjött eszméit feltárni, nehogy azok a közelgő sirba velem elszállitassanak, hogy ha csak e csekélységben

*) Jelen nyilatkozatom a befoglalt statisztikai és helyviszonyi adatok fenn maradása tekintetéből barátim kívánatára itt közöltetik.

is Horáccal a non omnis moriart elmondhasam. Ezen aggkor a liuság, öntetszelgés, láttatás és elbizakodottság izgatásaitól ment lévén: biztosíthatom jelen indítványomnak teljes lelki meggyőződésből származott-ága felől, mely egy óranegyedi kihallgatásra méltó igényt tarthat; ki különben a bekövetkező tanácskozásban fülem gyengesége miatt csak is hallgatólágos résztvevő fogok lenni.

Tisztelt közbirtokosság!
Mielőtt több tárgyak vitatásához fog-nánk, szabadjon nekem a közelebb tartott választmány határozatával némileg öszhangzó, némileg eltérő saját nézeteimet előlegesen előadni. Tapasztalván, miként az avasi közös bére sorsának célra juttatása, ha ugyan az mint eddig továbbat is az avasi 16 helység tagosító pereivel egy kapcsolatban tárgyalatandik, az eddigi káros tapasztalás nyomán sok időig véget nem érhet: a választmány a közös bérci erdők elkülönítését, és ezen egység, vagy perrel eszközzendő működés költségeinek szükségire a köz regale illető részinek lefoglalását rögtön elhatározandónak szerintem is helyesen véleményezte.2*)

2*) Ez a mai végzéssel odamódosítottat, hogy ha a megkísértendő egység nem létesülhet, a hét tagu küldöttség az öszes 16 helység 1853. évben elkezdett tagosítási pereket rögtön tétesse folyamatba, az egész avasi birtokot mérésre fel, az eddig tett méréseket is felhasználván: én ellenkezőleg előbb az avasibére elkülönítése eszközöltetését javasolván.

Első kérdés levén itt a bércet a helységek mezeitől elszakító határoknak kijelelése, mivel vélekedésem szerint azoknak kijelelése sem költséges határjárás nem igényel, sem peres vitatásra nem tartozó, azokat tudomásom szerint ekként világositom fel. Ugyan is:

- 1-ör. A végső határ Ráksától a szomszéd várallyai határig bizonyos és kétségtelen.
- 2-ör. Másik végén Kányaházának Sárköztől hasonlóul kérdésen kívül ismert békés határa van.
- 3-ör. Kányaháza ugoesai kis Gércétől nem régen nádori bíróság által választatott el.
- 4-er. Az Oszoly nevű bérc, Lekence, Bujánháza és Tartóc határaitól alispányi bíróság által, melynek én mint akkori főszolgabíró egyik tagja valék, több felhányt határdombokkal különböztetett meg.
- 5-ör. Kérdés: alól Ráksa, Vámfalu, Felső és Avasujtalu, továbbá Bikszád Terep és Komorzány s Mózesfalu minő jelekkel különböztetik a felső bérci erdőkötől? Felelet: Azon szakadatan Usus által, mely a nevezett helységek határait a bércetől elválasztotta. Ezen usualis határ megyék jelei több földes uri küldöttség által, mint tudva van — több izben kicsóváztattak, jelek által jogfolytonossággal élénkítették; hol legelő vagy makkolás véget, cédula váltáság nélkül a lakosoknak felülesapni tilos volt, és a rendrontók az erdőbirák, s

TÁRCA.

KÉT PRÓBA.

Történeli beszély.

(Folytatás.)

Az édes kábulat e perceiben elszakadnak a külvizonyok minden képesai. Csuda-e ha Gyula is a gyönyör e nevezhetlen édes mámorában feledte neje fájdalomát, áldozatát, csak azt tudta, hogy mint elhervadt az a bájos arc, és nem emlékezett, hogy: rózsái érte hullottak el; míg az kit itt karjaiban tart, oly szép s ugy szeret. A nő rá hajtá vállára szép fejét, vállán szétfolytak fürtei — a legszebb éj, s mint a benne égő villám, arcára ragyogtak szép szemei, s meleg lehellete érinté ajakát. Akaratlanul, öntudatlanul áthajolt a nő epedő ajkához — s hosszsan édesdeden ott függött a rég érzett boldogságon..... A mint elvonta ajakát ugy tetszett, mintha neje halvány — szemrehányó arca lebegne előtte, s kinos nyögései fülébe hörgenének, szívében fölrajlott, a küzdelemben szive elszorult, szemébe pár köny jött, s elfordítá fejét, hogy ne lássák azt a nő érzelmentől ragyogó szemei.

— Oh Málvin hová ragadt engem? Miért kellett fellobogni újból e boldogtalan lángnak?

A hölgy némán szívéhez vonta a férfi kezét, s a férfi érzé, hogy egy meleg köny hullott alá.

— Otthon — kit mellettem tört öszve a nyomor — nóm szenved. Minden kinja, minden könnye engem vádol, s érettem pazarlott minden perce boldogságot kíván tőlem a jövő számára, s az én lelkemben szerencsétlen szerelem lobog. Milyen vétkes, milyen boldogtalan vagyok!

Málvin elvonta kezét, kerevetére borult zokogva tördelél utána;

— Milyen vétkes, milyen boldogtalan vagyok!

— Nem ön, én tettem magam ily nyomorulttá, legyen nyugodt édes Málvinom. Mi az életben utóljára találkoztunk. Még egyszer boruljon keblemre.... Így, így... És most feledjen; engem kötélyek várnak, s ne költse fel szívemben sem jóltevő kezével, sem szerelmével emléké, melyet elvesztett reményeim s nyugalmam szaggatott darabjai alá akarok temetni. Nem sokára ugy is sirba döntnek szenvedéseim. Oh Málvin akkor emlékezzék meg annak — ki önt ugy szeret — hátra hagyott szegény családjáról... Még csak egyszer nyujtsa felém kezét.. Így, így!... Most már engedje hogy öljön meg a szerencsétlen szerelem, szólott a férfi s a fájdalomtól leverette hagyta ott az örömet lehelő termeket.

A hölgy kerevetén zokogott:

— Nem lehet, nem lehet feledni!

V.

Elvezetem olvasóimat a fényből kised szegényes szobába, melynek gyér butorzatán s minden pontján látszik a nyomor, és mégis egy könynek sincs nyoma; mert kipróbált szerelem van ott. Egy év, szinte egy év tölt el az utolsó jelenet ota. A beteg nőt férje szerelme egészen meggyógyitni látszott. A halvány arc s a rajta látszó bennebb rejlő fájdalom, meggyógyiták s nőjének visszaadták a szerető férj szívét, s ennek érzelme visszaadni kezdé az elfogyott erőt. Ott ül ágya szélén a szerető férj, a nő rá hajtja szép fejét, beteg arcán látszik a boldogság, s oly különös vendég a halványult ajkon — a mosoly....

— Te szeretsz, s én meggyógyultam a boldogság miatt.

— Jer, jer, folytatá tovább a nő, nyujtsd át ajkad, hogy ugy lásd mily végtelen boldog vagyok, mert a ki oly szép oly ifju s gazdag, míg én hervadt és beteg, érette nem hagyta el, szeretttel engemet. Kell-e ennél több? Csak arra kérlek, vidor légy, ne lássak arcon egy fájdalmat se, mert csak is boldogságod boldogit. Ne várd atyám levelét többé, ne várd, e helyzet fáradalma oly jól esik nekem, hisz te szeretsz! Szóltott a nő s az öröm gyémánt könnyeit hullatá....

A szerető férj nyakába borult s rá csókolt boldogságát ajkára, arcára, homlokára.

kerülők feladásai után időről időre büntet-
tettek. Azonban a jog megőrzése erősségére
nézve szükségesnek látom ezennel is meg-
rendeltetni, hogy azon határmegegyeket az al-
erdőbírák minden évben ismerhető felhányt
hantolásokkal megújítani felelet alatt el ne
mulasztják. Utóljára

6-or Ugocsaí Ture, Máramaros, N.-Bánya,
Felső-Fernezely, ugy Sebespaták és Iloba
határai felül a bérci vonalokon hasonlóül
kétségtelenek.

Igymár javaslatom szerint következnek a
felsőbérceknek a lakosok irtással s fogással
becsapá-niktól és kaszálóiktól egyesség vagy
perutjání rögtönösen eszközendő ki tisztá-
zása, s elkülönítése. Erre nézve t. i. ki-
derítendő lenne:

a.) Mely irtás legyen a bérceben száza-
dos ősi fogás, melyek törvény szerint ki nem
válthatók? minő tul terjeszkedő irtások ra-
gasztattak azokhoz idő jártával? ezek tanuk
segítségével kijelendők; s ezek folytán azok
a maga rendin a bércehez visszakapcsolandók

b.) Melyek váltsággal visszafoglalhatók,
a pénztárból az irtás ki fizettétvén.

c.) A tilalom ellen tett fogások végre
törvény rendin egyszerűleg elfoglalandók.

Azon kérdés eldöntése is ide tartozván,
a kinem váltható régi kaszálók, természetébe
miként? hogyan? és honnan legyenek ki-
cserelendők. Megjegyezvén általánosan, miként
e birtokok köz földes uri tilalmazások elle-
nére törvényellenes fogásokból keletkezvén,
a lakosok részére szigorú követelés tárgyai
alig lehetnek.

Ezeknek előrebocsátásával általtérek
már annak előadására, hogy t. i. ezen így
kitisztázandó földesuri magány-bércek ren-
dezése irányában minő elveket kívánék föl-
állitattni? Erre nézve türelmes figyelmet
kérek, mennyiben én a tisztelt választmány
véleményétől némileg eltérő nézeteket táplá-
lok, miket következőkben fejtek ki.

1-ör. A közös curialis bérci osztatlan
erdőknek tagokra feldarabolásait én célirány-
talannak, az állam erdőt kimélő javával
ellenkezőnek, sőt a használhatóság tekintet-
ből is károsnak az alább irt okoknál fogva
tartom. —

2-or. Ugyanazért az egész összes bérci
erdőknek tetemes költséggel, húzamos idővel
járó előleges felmérését szükségtelennek és

kikerülendőnek vélem. Ez uttal felmérését
megrendelni csupán a lakosoknak a bérci
erdőkben létező kiserelendő vagy fizetendő
kaszáló irtásait találok, mely kisebb költség-
gel rövid időn bevégezhető. Nézetem szerint
az összes határok, s több térei a 16 közsé-
geknek csak majd később a bércek elrendezése
után lennének felméréndők.

Az 1-re ha több, mint egy ezer számú
tagot számláló avasi bérci birtokosok a bér-
ceken tagot osztnak, kérdem miként hasz-
nosíthatja az egy-két sőt tíz telekkel bíró a
maga távolesó tagjait?? hogy őrizi és védi
az meg fáját, netaláni termését a szomszéd,
vagy a falusiak kártékony becsapásaitól?
hodan a vadaktól, vagy égetésektől? Már
pedig igazságos rendezés alkalmával a kisebb
birtokosok érdeke az osztó önzetlen törvé-
nyesség szerint főleg figyelemben tartandó.

De veszem a nagyobb birtokost, kinek
tagja tul a járatlan ut nélküli vízmosásokon
két, három sőt több mértföldnyi távolságban
a szaploncai vagy Felső-fernezelyi határok
mellett esik? vagy nyilvános szerint fátlan,
kopár kősziklás helyen jutott. Ha az ur ezen
bár nagyobb terjedelmű tagjához, maga vagy
tisztje egyszer felvergődhetett út nélkül gya-
logjába, bizonyára inkább elátkozza azon
vagyont, hogy sem ezerekbe kerülő utakat
épitessen, melyek egyegy zápor által meg-
rongálva, gyakori költséges kijavítást igé-
nyelnek, hogy a fája vagy termése rajtok
leszállithatók legyenek. Továbbá:

Szabadjon magamat is szerényen meg-
emlitenem. Én a ki testvérem részivel az
Avasnak nem utolsó birtokosa vagyok, mi-
után Rózsaparlag helységét (melynek több
mint harmadát bírom) az avasi közösbérce
egyik birtokoló helységnek lenni a felsőbb
bíróság igazságszolgáltatásától megnyertem^{3*)}
ki ezer birtokos társ közt szintén 3000 s
nehány Connunoralt telkekből 34-ed rész-
nyi birtokos vagyok: nem átalom megval-
lani, hogy bárha a bérceből szép rész jutna

^{3*)} 1846-ik évben jan. 27. az alispányi s tör-
vényszéki egybehangzó ítéletek folytán, csupán a bérc
alatt folytonosságban fekvő tíz helységeknek usuálisnak
keresztelt határok létele felállításával illetetvén — hat
helység kirekesztésével bérci illetőségben ezen ítéleteket
felyebbittem. A Nagy-váradí főtörvédszék 1860 mart.
12-én hozott ítéletével amaz ítéleteket megváltoztatta,
mondván: hogy a bérc mind a 16 avasi helységek bir-
tokossáival közös jogú s birtoku legyen.

nem képzelhetem, miként tudnám annak
birtokát hasznosítva fenntartani, és sok el-
lenségeitől megvédeni?? A legköltségesebb
felszerelés után is — a nagy adó hozzájá-
rultával aligha több kiadást nem igényelne,
az évenként emberkört meghaladó idők le-
folyásáig is, a belőle nagy befektetéssel, és
izzasztó szorgalommal kiesikarható haszon
mennyiségénél? holott ha a közös évijöve-
delmek föl nem emésztetnek; így a mint áll
— bár mérsékelt, de mégis szép évijövedelmet
szokott a birtokosnak nyújtani. Mennyire
lehetne pedig közöben egyetértő s jól
számító birtokoságnak azt felemelni? gyanit-
ható.

A 2-ra ezért részemről, mint feljebb,
javasolnám ez úttal az összes avasi bírodalom
mérésével szakítani, és most előlegesen csak
a lakosok birtokától hozni tisztába. Mert ama
mérés (ha a mi számba veendő, — a már
kiköltött 24 ezer forint tevő felmérés fölhasz-
náltatik is, még ugy is 50 s több ezer for-
rintnyi költséget ki-epervén az a pénztárból,
azon veszteség az unokáknak sem fog alkal-
masint visszatérülni; holott az általam
ajánlott kisebb mérés, már egy-két év után
bizonyos jövedelmét hozandua, a tisztába tett
bérci birtokokból.

Feltéve már — hogy ezen indítványom
netalán meghalgtást vagy követést érdemelne,
(mit az előzmények szerint alig reménylek:)
mikor végül az a utolsó kérdés jönne szó-
nyegre, hogy a közö-be fent hagyott bérc,
miként tétessék hasznot hajtóvá? megvallom
ezen talány megfejtése, e nagy közönség
értelmiségét és kitartó fontos megérlelését
nagyban igényelné. Az erre teendő javaslat
egy számos küldöttség bölcsességétől várható,
mire parányiságom igénytelen csatlakozását
is késznek ajánlanám.

Feleslegesen azonban idetartozóknak né-
mely tárgyakat például megemlíteni bátor-
dom: ilyenek p. o. a fa értékesítése, mi
kicsiny mértékben a vashámornál már kez-
detét vette. Ilyen a legelés, makkolás, méz
égetés, kőszénbánya nyitás, papir- üvegyá-
rak, szesz gyártás, pille- fűrészmalmok álli-
tása, új várható felfedezések hasznosítása,
eukor és több hasonló gyártása. De mind
ezek irányában elvül állítanám, miként arra
figyelemmel kellene a szerződteskör lenni,
hogy a vállalkozó haszonbérlok üzleteiket saját

— Szeretlek Klotildom, végtelenül
szeretlek, gazdagságom, boldogságom te vagy,
felelt a férj s az arc égő vonásiban látszott
hogy többet érez, mint mondott.

Kocsi zörej, s belépő inas riasztá fel
őket a merengő boldogságból. Az inas elő-
lépett — s tisztelettel hajolt meg.

— M*** Gyula urat és nőjét a haldokló
nagyságos asszony kéreti egy percre — fel-
jönni, szolt s levelkét nyújtott át egész
isztelettel....

Gyula e hir hallatára reszketve kapta
el s törte fel, — minden vonáson látszott a
haldokló reszkető keze... görcsösen olvasta
át... elhalványult, s reszketve dobta el
magától...

A nő fölemelkedett fekhelyéről, hol
öltözötten pihent, fölemelte az iratot s elol-
vasta; lassan férjéhez ment, ki ott állt merő-
en előre szegzett pillanattal, megsimítá hideg
fehér homlokát, s gyöngéden szolt:

— Légy férfi Gyulám! férfinak kell
mutatni magadat.

— Jer ott vár a kocsi, télibb zubonyt
veszek s adok rád, jer én is megyek, bete-
geket vigasztalni, a haldokló végakarátát
teljesíteni — a keresztyén lélek kötelessége.

— Nem földi lény — te égnék vagy
angyala Klotild, a te nemes lelked földi
nem lehet. Átértettelek, köszönöm, — fáj,
fáj a fölszakadt seb, de én elfogom takarni
s te begyógyitod titkon.

A nő nem felelt semmit; megcsókolta,

de e csók sokat... eleget... mindent mon-
dott.....

Fent a fényes termekben puha párnák
közé temetve romjaiban is szép, hervadtan
is megragadó arcu nő betegsége nyög. A
beteg nyugtalanul néz a szárnyajtókra mintha
megnyiltokat várná.

Nem sokára Gyula és nője léptek a
terembe. Málvin fölemelte szép de her-
vadt arcát, s feléjük nyujtá kis puha kezét.
s vidorultabb hangon szolt:

— Oh Gyula, köszönöm, hogy eljött.
Üljön ide ágyamhoz közel hozzám

— Oh nagyon, nagyon boldog vagyok,
hisz legutólsó a kit látni fogok az lesz, a
kit szerettem!

— Mint fáj, fáj hogy így kell látnom
önt, zokogá a térfi, s rá borult a nőre.

— Ön érzi, önnek fáj az én halálom!
Ez sok, sok, ezt az utolsó gyönyört, mely
megfizeti minden szenvedésemet, ezt nem
érdemteltem... A beteg most midőn felebb
emelte szép fejét, meglátta a könnyező Klo-
tildot, s a meglepetés örömevel nyujtá
feléje kezecskéjét.

— Itt van, oh asszonyom ön is itt van,
kitől elakartam rabolni mindent!! — Kö-
szönöm igen köszönöm. Oh megbo-áthat-e
egy szerencsétlen szerelmet! szolt esdőleg
a beteg....

Klotild közelebb vitte könnyes arcát,
s megcsókolta a beteg reszkető ajakát, s
lágú hangon suttogá:

— Én szeretem önt, s e csókot ve-
gye ugy mint legjobb barátője csókját édes
Málvinom....

(Vége következik.)

Ne nyujtsd.....

Ne nyujtsd ajkad búcsúzásra,
Ne mondjad, hogy el kell válnunk;
Mely az ajkan végig libben
Azt a nagy szót meg nem bírjuk.
Jóban roszban együtt élünk,
Távolban is ugy öleljük
Azt a képet mit az álom
Varázsol hogy elámitson.

Nyló rózsát hogy ha látom,
Ajakadról gondolkozom,
A verő nap szemed fénye,
Fülmilében hangod hallom.
Ne hidd hogy e szív feledne,
Hogy az olyan könnyű lenne,
Csak a test meg, de a lelkem
Veled marad, hogy öleljen,
Ugy a mint a jobb időkben.

Ne igérd hogy: nem feledsz el,
Tudam én hogy az lehetetlen.
A szellő majd sugni fogja
Milyen nagy az én szerelmem.
Vándor felhő napnyugotról
Beszélni fog vágyaimról,
S a pásztor sípnak hangjában,
Ha megcsalnál, lelkem szólna
S a szíved is meghasadna.

S. Éder György.

épületekben és magán felszerelésükkel gyakorolhatnák, a közbirtokosság ilyenek állítására, s fenntartására nem válnakozhatván.4*)

NEHÁNYSZÓ A TAKARMÁNYOZÁSRÓL és teletésről.

(Folytatás.)

A takarmányozásról különösen.

A szakavatott és tágas gazdasági ismeretekkel bíró, s egyéb gazdasági segéd tudományokban jártas gazdák, könnyen kitudják számítani bár minő gazdasági állatnak súlyát, s ehez képest a naponként szükségelendő takarmánymennyiséget font számra és köbmértékre is megtudják határozni; de mi paraszt gazdák, ezen hosszú számításokra nem érünk rá, nem is értünk hozzá, azután meg olyan szemmértékünk van, hogy efféle számításokra szükségünk nincsen.

De azért mégis a ki nem restel tanulni, jegyezze meg magának a következőket:

1 Lónak mely folytonos munkában van kell naponként széna értékben	26 font,
1 jármos ökörnek	24 "
1 heverő ökörnek	18 "
1 fejős tehénnek	24 "
1 meddő tehénnek	18 "

E kifejezés «széna érték» jól jegyezzük meg magunknak, mert az annyit tesz, hogy a lónak nem kell naponként csupa széna 36 font, hanem olyan tápszerek, melyek 36 font széna értéket képviselnek.

Ugy szinte egy igás ökörnek naponként nem szükséges 24 font szénát adni, habár meg is tudná emészteni, hanem szintén annyi tápszert mint a mennyi 24 font szénával felér.

A takarmány féléknek továbbá nem is egyforma hatásuk van, mert a midőn például a zab erőt, virgoncságot mozditja elő, a széna, gabona félék előre lomhaságra hizékonyságra hatnak inkább. A jó réti széna kivált ha az eső ki nem lugoza, erőt, kitartást, a zabos bukony pedig inkább husosságot eszközöl az állatoknál. A répa, burgonya és moslék leginkább bőtejelésre hatnak.

De hogy a gazda ne csak a magaszükségéhez képest, t. i. erőre vagy tejelés, vagy hizékonyságra, hanem elegendő bőségben s a körülményekhez képest, még is olesón tudjon takarmányozni, szükséges: meg is mindekelőt a különféle takarmányozó cikkeknek táperjét, azaz széna értékét is ismerje.

(Vége követ.)

K. J.

A putnoki „Méhészegylet” alapszabályai.

(Vége.)

VII. Az egylet ügyvezetése.

Az egylet ügyeinek vezetése s vagyonának kezelése történik: az elnök, a pénztárnok, jegyző választmány, szakértő felügyelő és a közgyűlés által.

a) Az elnök. A köz- és választmányi gyűléseken vezeti a tanácskozást, s a többség határozatát kimondja. Az egyletet magány-, köz- s pörös ügyeiben képviseli, nevében levelez, felügyel az egylet vagyonaira, annak kezelésére, fontos körülményeknél fogva, a választmány-nal egyetértve rendkívüli gyűlést hívhat. A méhészeti gazdálkodáshoz szükséges fizetéseket a választmány-nal egyetértve szerződött, szegődött és fogad fel. A kezeléshez szükséges költségekre 10 ft. erejéig maga ezen felül a választmány-nal egyetértve utalványozhat, Vételt, adást, kölcsönt, szerződéseket szinte így köthet. Az elnököt távollétében vagy megakadályoztatása esetében a legidősb választmányi tag helyettesíti.

b) Pénztárnok. A pénzkezelést az egyleti alapszabályok értelmében folytatja. A pénztár állásáról negyedévenként kimutatást tesz, számadásait a novemberi gyűlés előtt legalább 14 nappal a választmánynak beadja, mely azt átvizsgálván a gyűlésnek betérjeszt.

c) A jegyző. A közgyűlés és választmányi értekezletek jegyzőkönyveit szerkeszti, az elnöknek az egylet ügyeit érdeklő levelezésben segít. Ezen két utóbbi tisztviselője is az egyletnök, mint választmányi tag tekintetik és szavazattal bír.

d) A választmány, a tisztviselőkn kívül 4 helybeli 4 vidéki tagból áll, a közgyűlésen egybegyűlt részvényesek által 3 évre választatik. A választmányi tagok, minden hó utolsó hétfőjén a méhterjesztés gyűlésén.

4*) A választmány által b. Vécsey Miklos főbb birtokos elnöklote alatt egy kitünő hét tagból álló küldöttség nevezetvé a tagosítás kezeltetése és költségek időközlegi takarékos utalványozására, ez a gyűlés által helyén hagyatott; azon világos kötelezettséggel, miszerint az 1855 évben megkezdett közös, és 16 helységi tagosító perek eddigi folytatásának sükeretlensége sajnos tapasztaltatván, meonyiben a méretésre eddig már szinte 24 ezer forint, valamint a perek felszerelésére többször felesleges bő marokkal kivetett összegek a pénztárból kiszórtattak, hogy ez így többé ne ismételtessék, de évenként a perek mikénti előhaladása is időről időre világosságha tartva, és mindenkinél tudva legyen: felkértezt küldöttségi tisztelt elnök ur, miszerint jövőben a perlési költségeknek számadásból hiteles kimutatását, ugy a pereknek, s különösen a méreseknek mi karban létét, akadályozását, vagy kívánt előhaladását az évenként négyzben tartandó birtokossági gyűléseken megnyugtatás végett az illetőkkel mutattassa be.

korlati megsemlélése, a lehető bajok megvitátása, és elintézése végett összejönnek, kisebb bajokban az elnökkel együtt 5, nagyobbban 7 választmányi tag érvényesen intézkedik. Az egylet tisztviselői és választmányi tagjai fizetésnélküliek.

e) A szakértő felügyelő s kezelők, az elnök által a választmány-nal egyetértőleg fogadtatnak fel, képességökért s becsületességökért a felvoadók felelősök; a felvoadott felügyelő ki egyszersmind egyleti részvényes is tartozik lenni, ugy személyesen, mint vagyonival elegendő a felvoadóknak; teendői s fizetése szerződésileg fognak meghatározni.

f) A közgyűlés. Rendes közgyűlés évenként kétszer mártus és november hóban fog tartatni, hol az egylet ügyei fölött tanácskoznak, az alapszabályokat bővíthetik, módosítják, tisztviselőket választatnak, felelőségre vonhatnak, számoltatnak. Midőn a méhészet körébe nem vágó tárgyak, a tanácskozásokból mindenkor kizáratvák.

VIII. Az egylet felosztása.

Feloszlik a társulat, hogy ha annak fönnállása, a részvényesek nyilvános el nem bírható kárát, s a tőke tökéletes megsemlítését eredményezné, s ezen veszélyt elhárítani az egylet képes nem lenne. Mind az egylet felosztása, mind a felosztatot egylet meglevő vagyonának hova föltitása: a részvényesek kétharmadának szavazata által döntetik el, mely esetben a szavazatok, a távollevő részvényesek által irásban is beadhatók.

ÉRDEKES TUDNIVALÓ.

Hogy városunkban szegények intézete már 1829-ik évtől létezik, az mondhatni — közösen tudva van; de hogy kié tulajdoképen ezen intézet, ki alapította azt, és kik járultak s járulnak jelenleg is azon alapítvány gyarapításához, arról a város lakosai közül igen kevésnek lehet alapos tudomása; pedig illő, sőt egyéni nézetem szerént kívánni való is, hogy ama mindnyájunk előtt annyira érdekes, jelentékeny közintézetünkről tiszta fogalommal bírjunk legalább mi, kik szerenesékek vagyunk magunkat e város polgáramak, gyermekeinek nevezhetni. Szabadjon roménylenem, hogy a kérdéses intézet ügyeiben avatott férfiak közül örömet találkorik vállalkozó, ki azon intézetet a t. közönyünk után részletesen mellebb megismertetni szives leend.

Mig azonban azt e becses lapok hasábjain olvashatnók, hozzuk napfényre azon tiszteltre méltó neveket, melyek mint a szegények intézete alapítói, hagyományozói, vagy adományozóinak nevei a város és az intézet jegyzőkönyveibe gondosan öriztetnek, hogy így az alapítók boldog emléke nem csak a nemes tettekben éljen, hanem alkalmunk legyen nekünk is neveiket kegyeletteljes betűkkel följegyezni hálás emlékeztünkbe.

Lássuk tehát azon tisztelt neveket egyenkint rendben, valamint az alapítvány összegeket is, mely összegek osztatik értékben az 1862 évi pénztári számadás alapján vétettek föl.

I. Boldogemlékü Hám János szatmári püspök mint fő alapító, a szegényekintézetére tett összes alapítványa tesz: 32,675 ft. és 59 kr.

II. A többi alapítók (a vallásfelekezetek szerint.)

a) Római katolikusok:

	Ft.	kr.
1. Néhai Almási Julia hagyomány	75	46
2. „ Antal Vince polgár hagyomány	42	—
3. „ özv. Bánfi Józsefné született Bogárdy Emerencia adomány	103	—
4. Ugyanannak adomány	210	—
5. „ hagyomány	153	63
6. Banivics János szatmári kanonok adomány	42	60
7. Ugyanannak adomány	3	49 ⁹ / ₁₀
8. 1839-ik évben bölcsészeti tanulók adomány	42	—
9. Néhai Bucsek Lőrinc hagyomány	21	—
10. „ Bukovi Éva hagyomány	14	70
11. Butykay Gáspár belteki lelkész hagyomány	210	—
12. Néhai Csermák Antal tanácsos hagyomány	42	—
13. „ Cziek János hagyomány	23	38 ⁷ / ₁₀
14. Dobszai Ferenc polgár adomány	42	—
15. Néhai Dondon Elek polgár adomány	42	—
16. „ Dubinszky Mihály kanonok adomány	58	80
17. Ugyanannak hagyomány	165	90
18. Néhai Farkas Antalné született Szoneta Antonia hagyomány	4	20
19. Méhai Farkas László hagyomány	126	—
20. „ Korom Mihály kanonok adomány	42	—
21. „ Krammer Mihály „	42	—
22. „ Kökk József kanonik hagyomány	210	—
23. „ Ladner Mátás hagyomány	21	—
24. „ Lád Bogdáné adomány	105	—
25. „ Lázár János kanonok hagyomány	6	30
26. Lechner József tömegéből atya rendeltetés szerint adományoztatott	172	61 ⁹ / ₁₀
27. Néhai Linci József n. prépost alapítványa	534	45
28. „ Kali Nagy Antal s neje Burján Julianna alapítványa	416	45 ⁹ / ₁₀
29. Néhai özv. Kaligerné született Nagy Mária hagyomány	21	—
30. Néhai Nozdrovicky Antalné szül. Becski Terézia hagyomány	67	45 ⁹ / ₁₀
31. Néhai Óvári Mihályné született Gáspár Borbála hagyomány	18	90

32. Néhai Paluza Jánosné született Svare Julia hagyomány	10	30
33. Néhai Pók Keresztély hagyomány	21	—
34. „ Reidler János hagyomány	3	25
35. „ Schlaecha Márton kanonok hagyomány	42	—
36. Néhai Szorg Ferenc huszti lelkész hagyomány	34	72
37. Néhai Wengler Antalné hagyomány	84	—

Összesen: 2,948 84⁹/₁₀

N. V.

(Folyt. követ.)

LEVELEZÉSEK.

Tasnád marc. 6. 1865.

T. Szerkesztő ur!

Az időjárásom kezdem, mert ez most aggályt szül keblünkben; ugy látszik, hogy még eddig a mult nyári szárazság folytatása uralg. Csak némely kutban találtak viz, szántóföldjeink pedig óhajják az esőt, mi vajha mellebb bekövetkeznék!

A helybeli vasárnapi iskola közzvizsgája most már 1-ső napján tartatott meg jó sikerrel, csak az a nagy kár, hogy a céhek nem fordítanak kellő figyelmet rá, hogy tanoncikat rendesen iskoláztassák; egyéb tekintetben is ez intézet iránt, az illetőkben hidegség mutatkozván, sok akadálylyal kell megküzdenni ez intézet tanítóinak.

Gusztrinyi Sándor nőruha szabási mű rajztanár, ki e szakmában ügyességéről több hazai lapokban ismeretes, mult héten körünkbe érkezett, s mint tudjuk már is elég szép számú tanítványoknak ad oktatást.

Mult hó 28 án este 8 órakor a ref. tanoda közeli szomszédságában tűz ütött ki. Egy nádfedeles ház és minden mellek épületek elégték. A gyuladás oka még nem tudatik. Nagy szerenesék, hogy a meggyuladt épületek tőszomszédságában egy nagy cserepes épület, a meglehető nagyeréjű szől által erősített lángokat nem engedé tova harapozni, természetesen az óltók ügyessége hozzá járultával.

F. hó 1-én tartatott ref. egyh. tanács ülésben elhatározatott, hogy a templom és torony tűz által megsemlíthető részei biztosíttassanak.

P. S.

Színérváralja tavaszelő 11. 1865.

T. Szerkesztő ur!

Kedvelt lapja 10-ik számában igaztalanul megtámadott Casinonk védelmére küldöm e sorokat. Célnök nem személyek megtámadása, hanem az ügy tisztába hozatala. S minthogy a nevezett cikk írói casinónkat az olvasó közönség előtt alaptalan rágalomokkal akarták pellengérré állítani, a méltányosság elvénel fogva — ismert lovagiaságtól, s egy társulat iránti tiszteletétől, megvárjuk, hogy az itt következő felvilágosítást egész terjedelmében közölni sziveskedik.

Erre kéri

a színérváraljai Casino nevében és megbízásából
Papp Vince.

T. Szerkesztő ur!

Ki a színérváraljai casino, s általában a színérváraljai társasélet minden mozzanatait több év óta figyelms szemekkel kíséri, s elfogulatlanul bírálja meg; ki az itt szereplő egyének magán és nyilvános életét, jellemét jól ismeri, kezébe vevén a «Tárogató» f. évi-ik 10 számát, s abban a színérváraljai kath. egyház plebáusa és gondnoka levelet olvassa: valóban nem lehet el nem bánulnia azon vakmerőségen melylyel egy némely egyének magukat a köztudomáson, a dolgok valódi állásán tultevén, saját hibáikat a mások nyakába akarnak kavarítani; s midőn ebben török fejöket, még azt sem átalják kimondani, hogy ezt nekik az «erkölcsi kötelesség parancsolja»!

A «Tárogató» 7-ik számában röviden és kiméletességből csak a közelebbi ok, a hírlapok kérdése mondatott a plebános és gondnok urak kilépése okául. Itt egy kissé bővebben és a kilépésnek alapokait mondjuk el.)

Kiléptek a jó urak a casinóból:

1-ör, mert egyik közülük már két évvel ezelőtt a casinonak minden áron elnöke akart lenni, hogy képzelődése szerint őmaga, valóban azon dictatori praesiot gyakorolhassa, melylyel most állítólag négy egyént gyanusit, s mely a társulat szellemi fejlődését igazán akadályozta volna. S mivel elnökke választását ki nem vihette, ezenvaló boszujában, és mert méltóságán alólinak tartotta oly választmány tagjának lenni, melyben egy más vallásu egyén elnököl; mindjárt az első év leteltével a választmánytagok sorából kilépett.

2-or. Mert őket, saját miveltebb, belátóbb httsorsosaik, az általuk járt térre nem követhették — azokat is ellenségeikül tekintették.

Ha tehát a «Tárogató» 7-ik számában kijött levélnek a kilépést röviden s kiméletesen előadó szavaira

*) Midőn a méltányosság elvénel fogva e sorokat közöljük, ohajjuk, hogy: melynek bekövetkeztét mindnyajan sajnáljuk, az egyenetlenség mellebb megszünjön mert ma egyedül álló nemzetünk haladásának alap föltétele az egyetértés.

Szark.

az mondatott: hogy ott tavasz rövidséggel szépítették a valótlan... No itt egész őszinteséggel és teljességgel mondtuk el a kilépés alapokait!

A lapok kérdése tulajdonképen nem is lehetett volna ok a kilépésre; s nem vonta volna magaután a többi öt tag kilépését sem, ha a szakadást célba vett pár egyén, a casino társulat ellenében, az általuk jó irányuaknak tartott lapok meghozatása kieszközlésében ildomos és méltányos utat követ vala. Ők meg sem jelentek az újévi nagygyűlésben, hogy ott, mint mivel körökben szokás, illendően alapos elvekkel igyekeztek volna nézeteiknek a többséget megnyerni. Hanem egyet a tanítványok közül elküldötték a gyűlésbe, és pedig akkor, midőn már az elnök, pénztárnok választmány s a többi a jelen voltak által enyhámulag továbbra is megmarasztattak. S a küldött követ nem kért, nem indokolt, hanem küldő nevében kijelentette, hogyha az említett tisztikar helyébe más nem választatik; és ha az ő nézetök szerinti jó szellemű lapokból éppen annyi nem rendeltek meg, mint a mennyi a más irányu lapok közül már a közgyűlés által is megvolt állapítva: ok a casinóból azonnal kifognak lépni. Pedig egyik okot számba nem véve is, ennyi lapot a casinópénztár erje legjobban akarat mellett sem bírhatott volna meg. De a nagytöbbség erre nem is volt hajlandó, mert midőn az engesztelődés szempontjából éppen azok, kik diktatori passzióval változtatnak, indítványozták, hogy az ellenfél által követelt lapok közül is legalább egy hozatnék meg, s erre szabás rendeztetett volna: ezen egynek sem lehetett többséget szerezni, 5-4 egyén csak úgy foghgyen szólván mellette. S vajon lehetett-e a választmánynak a nyilvános vagy többség akarata ellen valamely lapot megrendelni?

(Vége következik.)

HELYBELI HIREK.

E hó 17 és 18-áról Odrowaz Eleonora Jankovska lengyel énekművész zeneestélyeinek érdekes programja áll előttünk, hogy tolmácsoljuk azon kedvező hatást, melyet mind éneke mind megjelenése közönségünknek ébresztett. Az ifjú művész — mely érzelmek zengésére oly hívatott, s minden megerőtetés nélkül már is a legszebb hangszínezetekben zengő áh — hangjával, szép és szabályosjárcátékával — meglepő jelenség. Lengyelül énekelt nemzeti öltözetben, zokogott a honszerelm fájdalmán, s zengé szívünkbe erélylyel, meglepő hangtisztasággal a nemes nemzet lelkét elárasztó szent ősi erényeket, a honszerelm még csüggedten is reménylő nagy igéneit, melyeket oly megragadó szépen viszhangzanak a lengyel dalok. Most hónapba onnan a dalok hazájába megy.

Az első estvét zongora kísérettel Korányi Fáni, a „rodalom”ban a műkedvelő személyzet, s sikerült olvas dalművészetben Korányi Fanni urkölyg, Herceg Imre, s ki a közönséget szép játékkal legelőbb gyönyörködtet Morelli ur egészíték ki kedves egészszé. A második estvén a művésznőt a jólrendezett katonai zenekar kísérte, közre működtek Barabás Ignác és jó kis zenekara, s Tomczányi L. szavalt a sibolya álmát Tompától. E közreműködőknek a művésznő köszönetét tolmácsolja e sorok által; mi pedig őt kedves emlékünkel kísérve kívánjuk, hogy a szép és sokat szenvedt hazában, hová most megy, a nagy érdekek dadalmi zászlója lengjen — 4 század igéreteinek teljesítéséül a hőök porai felett, mielőtt oda menne, hova geniussza hívja —

A debrecen-szatmár-mármaros országos utvonalmár kiméretett, kiépítése Nagy-Károly és Debrecen közt már meg is kezdett.

E hó 7-én megyénk nemzetgeniusza gyász-ünnepet ült Pécly István volt honvéd kapitány, a hazának 18 vérésszel s 15 évi szenvedéssel főszenelt mártírya kóporsójánál. A nagy honfi sajtó sebei miatt gyógyíthatanná vált tüdőszélhűdés következtében, 5 napi súlyos betegség után, szerető neje szül. Szabó Alexandrina, s számos barátai mély fájdalomára, Tiszabeesen mart. 11-én örök álmra szenderült. A hazaszeretet viraszt porai felett!

I R O D A L O M.

LEHÓCKI JÁNOS könyvkereskedésében található könyvek jegyzéke.

Arak új pénzben. Gyümölcs barát, 72 ábrával 2 ft. 10 kr. Noel Károly. Új elméleti s gyakorlati tanmód a francia nyelv gyors és alapos megtanulására. Első tanfolyam 60 kr.

Gyurie: Antal. Természetrajz tanodai és magánhasználatra 282 színezett ábrával. 2-ik bővített kiadás 2 ft. —

Siklóssy Károly Dr. A természetes gyógymód, vagy a betegségeknek gyógyszer nélkül életrendi szabályok szoros meg tartása általi gyógyítása, a Schroth által alapított rendszer alapján 2 ft. 10 kr. (Polyt. követ.)

Üzlet.

Szatmárt, mártius 18-án tartott országosvásár alkalmával behozott termények ára következő: Tisztabuzza 6 ft. 5 ft. 60 kr. Kétszeres 5 ft. 4 ft. 40 kr. Rozs 4 ft. Árpa 4 ft. 20 kr. Zab 2 ft. 50-60 kr. Tengeri 4 ft. 10-20 kr. Kása 10 ft. 10 kr. Főzelek 6 ft. 60 7 ft. Krumpli 2 ft 10-20 kr. Asszuszilva 6 ft. 80 kr.

H I R D E T É S E K.

27/1863 t. k.

2-3

Hirdetmény.

A szatmárvárosi árvapénztár javára Nuricsán Péter s nejétől lefoglalt, Szatmárvárosban, nemes utszán 333 szán alatt fekvő s 10804 ft. 30 kra becsült házastelek f. évi aprilis 22-én mint első, és május 20-án mint második határnapon, mindenkor a d. u. órákban, árverésen elfog adadni. Az árverezés közelebbi részletei, s feltételei a városi telekkönyvi irodában, hivatalos órákban megtekinthetők.

Szatmár város törvényszéke mint telekkönyvi hatóság 1863. évi mártius 5-én tartott üléséből.

Sztanaczky János, t. k. vezető, mint a végrehajtásra egyik kiküldött.

27/1863 t. k.

2-3

Hirdetmény.

Vei-z Dávidtól lefoglalt, s e városban 766 sz. a fekvő 500 ftra becsült házastelek, árverésen eladni rendeltetvén, erre nézve f. é. aprilis 15 és május 13-dik napjainak d. u. 3 órája határnapul oly kijelentéssel tüzetnek ki, miszerint nevezett házastelek a 2-ik határnapon a becsáron alól is el fog adadni. Az árverési feltételek e városi tkönyvi hivatalban a hivatalos órákban megtekinthetők.

Szatmár város törvényszéke mint tkönyvi hatóság 1863 mar. 10.

Sztanaczky János, t. k. vezető, mint a végrehajtásra egyik ki küldött.

Eladó hágó mén.

Pálfalván a gróf Teleki Miksa ur ő nagysága udvarában eladó egy jól termett 16 markos, 6 éves, piros pej, jegytelen hágó mén, — apja Perkin, angol telivér a gr. Dégenfeld Pál ő nsga erdőszázi istállójából, anyja félvér. Értekezhetni Pálfalván

5-5 Márton Bálint, jószág bérőnlél.

Alant írott ajánlja a n. é. Gazda közönségnek bőven ellátott, s jól készült VIDACS alakú vas eke raktárát 2 3 és 4-ed rendűekben a legjutányosbb áron, ugy szinte a tölevásárlott elhasznált ekeket mérsékelt áron kijavítja.

2-5

Id. Koós Lajos.

28/1863 t. k.

1-

Hirdetmény.

A Szatmárvárosi árvapénztár javára Kiss János és neje Váralyai Katalintól lefoglalt, s a Hederárka mellékén 1943 számmal jelölt szántóföld elárvereltetni rendeltetvén; az árverési feltételek s határnapok megállapítására tárgyalási határnapokul f. évi april 10-ik napja d. u. 3 órákor tüzetett ki. Felszólíttatnak mindazok, kik a lefoglalt birtokhoz bármi jogcim alatt igényt tartanak, ebéli követeléseiket a kitűzött határnapig e hivatalnál annál inkább bejelenteni, mert a később jelentkezők igénye figyelembe nem fog vétetni. — Szatmárváros t.széke mint tk.-vi hatóság 1862 november 27. tartott üléséből.

Sztanaczky János, t. k. vezető.

Nyomatott Kovács Mártonnál Szatmárt (Templom-utca 548 sz.) 1863.

Árverési hirdetmény.

Néhai özvegy Szücs Kovács Mihályné Iván Maria hagyatékához tartozó, nagy utza szegletén 1346 sz. a. levő s 2500 ftra becsült házastelek f. é. március 20-án s ha ekkor eladható nem volna f. é. april hó 10-ik napján délelőtti 9 órákkor árvereztetni fog.

Miről a venniszándékozók azzal a hozzáadással értesitetnek miszerint az árverési feltételeket alantirtnál mindenkor megtekinthetik.

Kelt Szatmáron március 10-én 1863.

2-3

Korányi János, árvaszéki ügyész.

Szatmári lakos Sikos Mihály vagyombukott esődtömegéhez tartozó Szatmárvárosban Templom-utca levő 538 sz. alatti háza-telek, melynek becsára 2200 o. forint, városi tanácsos kiküldött közbenjöttével a helyszínen tartandó nyilvános árverési eladásra f. évi april 1. és 15-ike oly értesítéssel tüzetett ki, hogy ha az első árverésen a becsár meg nem ajánlhatnék, a második árverési határnapon a becsáron alól is el fog adadni; és pedig azon kedvező feltétel mellett, hogy a vásárló a esődper bevégezéséig a vételár felét törvényes kamat mellett magánál megtarthatja. — Szatmárt mart. 19. 1863.

Erdősy Vilmos

lőmeg g mdnok.

30/1863 t. k.

2-3

Hirdetmény.

Esze Gábor felperés javára Weisz Sámueltól lefoglalt, s e városban 765 sz. a. fekvő, 1000 ftra becsült házastelek, f. évi aprilis 8-ik, s szükség esetében május 6-ik napjain árverésen el fog adadni. Az árverési feltételek a városi telekkönyvi irodában hivatalos órákban megtekinthetők.

Szatmár város törvényszéke mint telekkönyvi hatóság, 1863. évi martius 5-én tartott üléséből.

Sztanaczky János, t. k. vezető, mint a végrehajtásra egyik kiküldött.

Szatmárhoz egykét órányira, Ökörítőn 400 hold elsőosztályu szántó s kaszólló föld, 10, 20, 30, vagy 50 holdas apróbb tagokban, egy vagy két évi részlet fizetés mellett örök áron eladó. Előlegesen értekezhetni bérmentes levél által Erdélyi József tulajdonossal Egerben, s f. év april 20-án Ökörítőn; a midőn a kivágás is megtörténhetik.

3-3

Eladó juh.

Sima községben Tetes. Uray Antal urnál van illő árért 70-80 darab magyar válogatott anya juh, és vagy husz darab tavalyi ju eladó.

Értekezhetni Simába a tulajdonosnál.

Az ugynevezett Pelikán-féle mulató kert bérbe kiadó. Értekezhetni lehet Nagyvizutcán

1-2

Szukub Izidor urnál.